

Memòria d'activitats 2022

Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

Memòria
Març de 2023

Direcció de Justícia
Global i Cooperació
Internacional - Àrea de
Drets Socials, Justícia
Global, Feminismes
i LGTBI

**Ajuntament
de Barcelona**

Índex

0.	Presentació	5
1.	Compromís amb la Justícia Global: 2022 en xifres	8
2.	Una cooperació de ciutat a ciutat	13
3.	Acció humanitària	18
4.	Una cooperació transformadora: l'Educació per a la Justícia Global i la promoció de la coherència de polítiques	21
5.	Defensa dels drets humans	26
6.	Convocatòria de subvencions 2022	28
7.	Consell Municipal de Cooperació Internacional	33
8.	Equip humà i col·laboracions	35
9.	Millora de capacitats i estructura	37

0. Presentació

L'any 2022 ha estat el de la recuperació de certa normalitat després de la pandèmia que va confinar el món el 2020 i va persistir amb sengles mutacions el 2021. Els viatges de cooperació, tant dels ajuntaments (delegacions) com de les ONG i altres agents, s'han reprès amb certa normalitat.

Alhora, un greu nou fet, la invasió militar russa d'Ucraïna, va fer trontollar novament el taulell mundial. I persisteix en l'actualitat. En aquest sentit, des de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (DJGCI) s'ha facilitat la celebració d'actes de concentracions contra la guerra, s'ha intentat canalitzar juntament amb el Consolat ucraïnès la solidaritat de la ciutadania, s'ha convocat una crida d'emergència per a ONG al terreny de prop de mig milió d'euros mitjançant les subvencions a cinc projectes, i s'han enviat dos combois humanitaris en una acció conjunta de la DJGCI i Bombers de Barcelona (cessió d'una autobomba, un autobraç, generadors elèctrics, ràdios, vestits de protecció química i biològica, etc.). Tanmateix l'escalada inflacionària s'ha accentuat, entre d'altres raons per les mesures d'embargament a Rússia, i per la política de "Covid zero" del gegant xinès. Inflació que està produint una greu crisi alimentària en països dependents del cereal, especialment països com el Líban i arc mediterrani, o els països africans al sud del Sàhara, on se suma l'estrès climàtic i la violència dels propis conflictes interns o regionals. Especialment en el cas de Somàlia, Eritrea, República Democràtica del Congo, etc. La DSJG ha intentant reaccionar a través d'actuacions extraordinàries d'emergència amb ONG com Farmamundi o Save the Children. En el primer cas amb èxit a la República Democràtica del Congo, i en el segon sense èxit per les traves burocràtiques internes de l'Ajuntament respecte al tipus d'ajut en *cash transfer* a Mauritània.

Els programes de la Direcció s'han mantingut: compra pública i drets humans, protecció de defensores de drets humans (acolliment de periodistes amb els dos programes de Barcelona), enguany amb la reunió a Mèxic dels setze periodistes mexicans acollits pel Programa Municipal, cooperació ciutat a ciutat per mitjà de la multiplicació de les reeixides fórmules híbrides de cooperació entre ciutats en forma de "microxarxes d'estratègia urbana" com les desenvolupades amb el CIDEU, els projectes d'aprenentatge servei, etc. A tots aquests programes s'hi ha afegit el 2022 un de nou, el Programa de Justícia Digital Global, amb Oxfam Intermón, orientat a analitzar, comunicar i incidir sobre el nou fenomen de la geopolítica digital i la infiltració en l'àmbit de la ciberesfera de xarxes i poders. Subjectes que incentiven campanyes d'odi i desinformació que en els darrers anys han erosionat processos democràtics, coartat drets de minories, activistes defensores de drets humans o drets sexuals i reproductius, i fins i tot han generat les condicions perquè es produïssin genocidis com el del poble rohingya per part de la Junta Militar birmana, entre molts altres casos arreu del món. El Programa s'ha orientat a generar una massa crítica d'agents amb seu a Barcelona

compromesos amb aquestes problemàtiques.

Val a dir que en l'àmbit d'aconseguir una acció de govern més coherent amb la justícia global, s'ha aprofitat l'estat de la problemàtica lligada a la disrupció d'algunes cadenes globals de subministrament (gas i petroli, fertilitzants, cereals procedents de Rússia i Ucraïna, o electrònica de la Xina) per anar consolidant la política de contractació pública que consideri els drets humans de les cadenes de subministrament. En aquest sentit s'ha publicat l'encàrrec de la Direcció sobre la necessitat urgent de desplegar un sistema de deguda diligència de caràcter extraterritorial per part del Consistori. Alhora es va organitzar des de la DJGCI a Barcelona la trobada internacional d'Electronics Watch (administracions públiques compradores d'electrònica i ONG que fan seguiment a les fàbriques) i també la d'administracions públiques catalanes que comparteixen aquesta voluntat.

Finalment cal destacar que al 2022 es va avaluar el cicle de planificació 2018-2021 i identificar el nou Pla Director 2023-26 amb el suport tècnic de l'empresa Internacional de Cooperación y Gestión (ICG) després d'un procés participat pel sector de la cooperació de Barcelona. L'informe de l'avaluació del Pla director de cooperació per a la justícia global 2018-2021 es va presentar el mes de desembre del 2022.

La Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (DJGCI) té per missió promoure, coordinar i gestionar la política pública municipal de cooperació per a la justícia global. Aquesta política pública ha d'afrontar, conjuntament amb altres actors de la ciutat (organitzacions, universitats, instituts de secundària, etcètera), els efectes i les causes de la injustícia econòmica a escala global, la injustícia ambiental i climàtica, les injustícies lligades a la identitat de gènere i a les violacions de drets humans associades a la creació de fronteres per evitar la mobilitat de les persones.

Aquesta Memòria anual recull una anàlisi de totes aquelles iniciatives i actuacions en matèria de cooperació en què ha estat implicat l'Ajuntament de Barcelona a través de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (en endavant, DJGCI). Seguint amb la metodologia emprada l'any passat, la Memòria d'activitats considera l'execució de projectes en la forma d'assistències tècniques, la signatura de convenis i protocols, i la subvenció de projectes a iniciativa d'altres actors duts a terme durant l'exercici 2022.

Amb la ferma voluntat de donar resposta a les recomanacions i els objectius internacionals de destinar el 0,7% de la renda nacional bruta a l'ajut oficial al desenvolupament, l'Ajuntament de Barcelona, l'any 2015, va dedicar el 0,7% dels seus ingressos propis a actuacions de cooperació i educació per a la justícia global. Aquesta fita assolida l'any 2015 s'ha mantingut en el temps, també l'any 2022, en la mesura que el pressupost de la DJGCI correspon a aquest percentatge. En concret: 10.706.267,43 EUR. D'aquest pressupost, se n'ha executat un 97,28 %, això és 10.415.428,57 EUR.

Totes les iniciatives i actuacions recollides en aquesta Memòria s'emmarquen dins el [Pla director 2018-2021](#) (en endavant, PD), que pretén impulsar una etapa renovada de la cooperació de Barcelona, orientada vers la justícia global i amb un marcat caràcter urbà i municipalista. Aquest nou enfocament s'articula al voltant de tres pilars fonamentals, i alhora complementaris: el caràcter urbà i municipalista, l'orientació vers l'assoliment de la justícia global, i la seva concepció de banda ampla. Consegüentment, planteja tres transicions o línies de progrés: avançar des d'una cooperació al desenvolupament a una cooperació per a la justícia global, articulada entorn dels eixos de justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere, dret de les persones a refugi, a desplaçar-se i a migrar, els drets humans, la cultura de la pau i la noviolència, i els drets fonamentals de les persones en situacions d'emergència; passar d'una cooperació subsidiària dels estats a una que doni centralitat a l'agenda urbana i municipalista, que promogui la governança democràtica de les ciutats i el propi dret a la ciutat; i ampliar les tradicionals fronteres de la cooperació per abordar de manera efectiva la coherència del conjunt de polítiques públiques.

L'elaboració d'aquesta Memòria respon al compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb la transparència, en coherència amb les directrius impulsades pels principals acords a escala internacional per tal de millorar l'eficàcia i l'impacte de la cooperació. Amb aquest exercici de rendició de comptes, la ciutadania i els actors de cooperació de Barcelona, així com la resta d'actors de les ciutats amb què es coopera, podran conèixer i valorar l'ús que fa l'Ajuntament de Barcelona d'aquests recursos.

S'ha continuat aplicant la mateixa metodologia de l'any anterior. Gràcies al procés de sistematització de la informació referida a les diverses iniciatives endegades, aquesta Memòria continua sent un document tant informatiu com accessible, fonamentat en l'anàlisi qualitativa i quantitativa de les diverses iniciatives en relació amb els objectius estratègics i específics previstos al PD.

1. Compromís amb la justícia global: 2022 en xifres

La DJGCI ha estat implicada en 196 accions de cooperació, educació per a la justícia global i acció humanitària per mitjà d'alguna de les tres modalitats d'acció previstes al PD:

1. Cooperació d'iniciativa directa
2. Cooperació d'iniciativa d'altres actors
3. Cooperació multilateral i amb xarxes globals

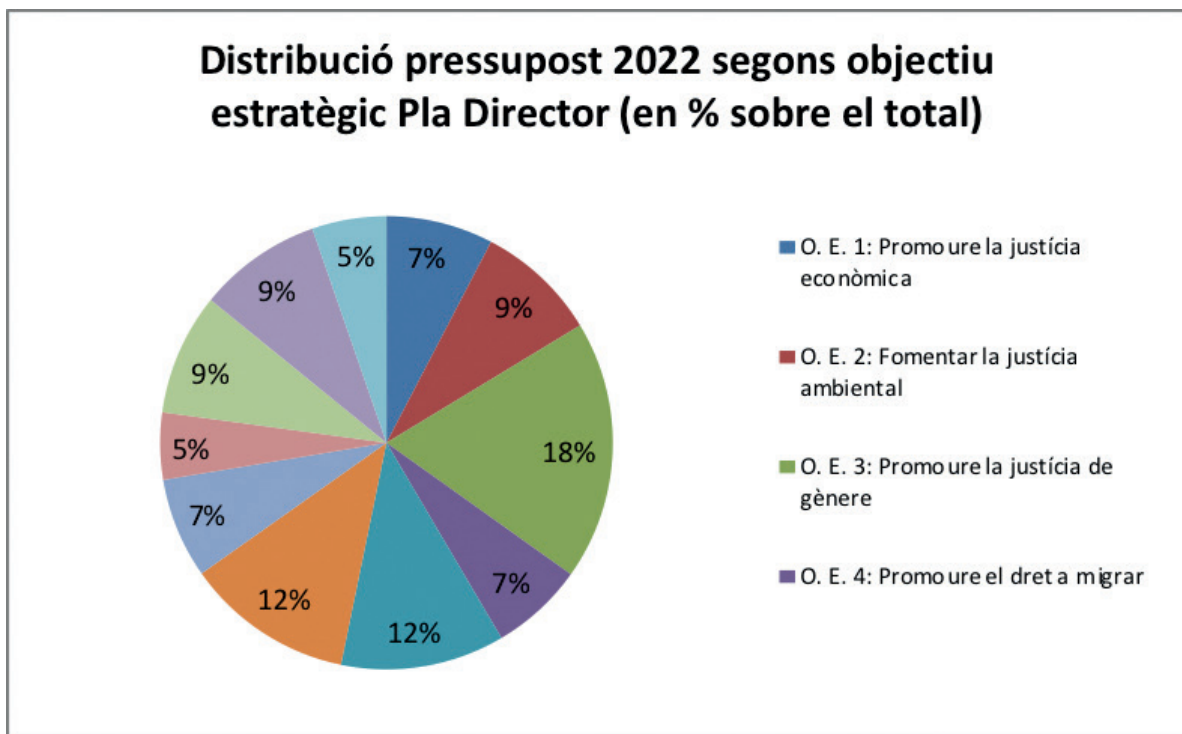
Algunes d'aquestes actuacions s'havien iniciat en anys anteriors, altres s'han originat i desenvolupat al llarg del 2022 i, de totes elles, algunes estan encara en execució.

Així mateix, cal considerar que algunes d'aquestes actuacions, com poden ser la signatura de protocols amb ciutats prioritàries, tot i no quedar reflectides en transferència de recursos econòmics, sí que requereixen del temps i de l'esforç del personal de la DJGCI per a implementar-les. Per aquesta raó, en la mesura del possible, la radiografia que s'exposa a continuació considera no tan sols el volum de recursos econòmics i financers, sinó també el nombre d'actuacions endegades. Igualment, convé recordar que, tot i que una mateixa actuació pot donar resposta o tractar d'assolir més d'un objectiu estratègic, finalment tota aquesta actuació (incloent-hi tots els recursos associats), per a facilitar la presentació de dades, s'assigna a un únic objectiu, el que es considera més representatiu.

En termes generals, tant les diverses actuacions com els recursos econòmics que ha executat la DJGCI han estat formulats per donar resposta als objectius estratègics previstos al PD de la manera que mostren els gràfics següents. En aquest punt, cal destacar que en cap cas el PD estableix una prioritització entre aquests objectius amb volums de recursos econòmics específics.

Figura 1:
Distribució del pressupost 2022 segons l'objectiu estratègic del pla director (en tant per cent sobre el total)

Font: elaboració pròpia a partir de la base de dades de la DJGCI

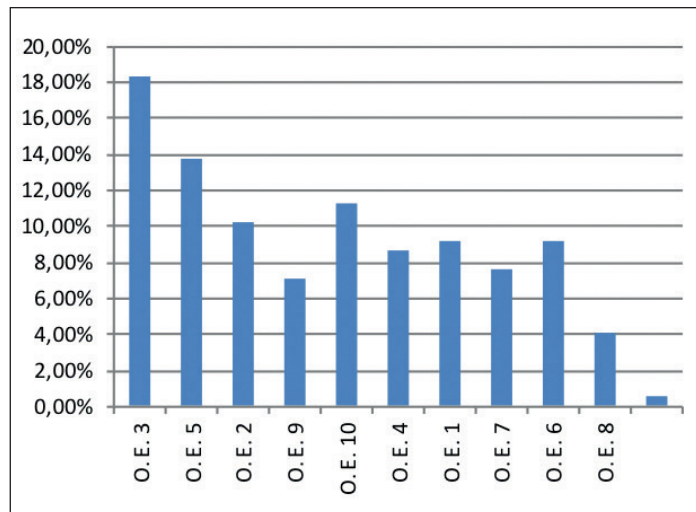

OBJECTIUS	IMPORT (EUR)	% SOBRE EL TOTAL
O. E. 1: Promoure la justícia econòmica	796.656,98	7,65%
O. E. 2: Fomentar la justícia ambiental	904.479,06	8,68%
O. E. 3: Promoure la justícia de gènere	1.928.875,41	18,52%
O. E. 4: Promoure el dret a migrar	694.036,18	6,66%
O. E. 5: Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans	1.219.887,34	11,71%
O. E. 6: Protegir els drets humans de les persones en situacions d'emergència	1.248.871,7	11,99%
O. E. 7: Fomentar la cultura de la pau i la no-violència	745.556,79	7,16%
O. E. 8: Promoure la governança democràtica de les ciutats	497.708,67	4,78%
O. E. 9: Promoure el dret a la ciutat	906.391,33	8,70%
O. E. 10: Coherència de polítiques envers la justícia global	919.279,68	8,83%
Millora de les capacitats i estructura	553.685,43	5,32%
TOTAL	10.415.428,57 €	100,00%

Figura 2

Distribució de 196 actuacions del 2022 segons l'objectiu estratègic del pla director (en tant per cent sobre el total)

Font: elaboració pròpia a partir de la base de dades de la DJGCI

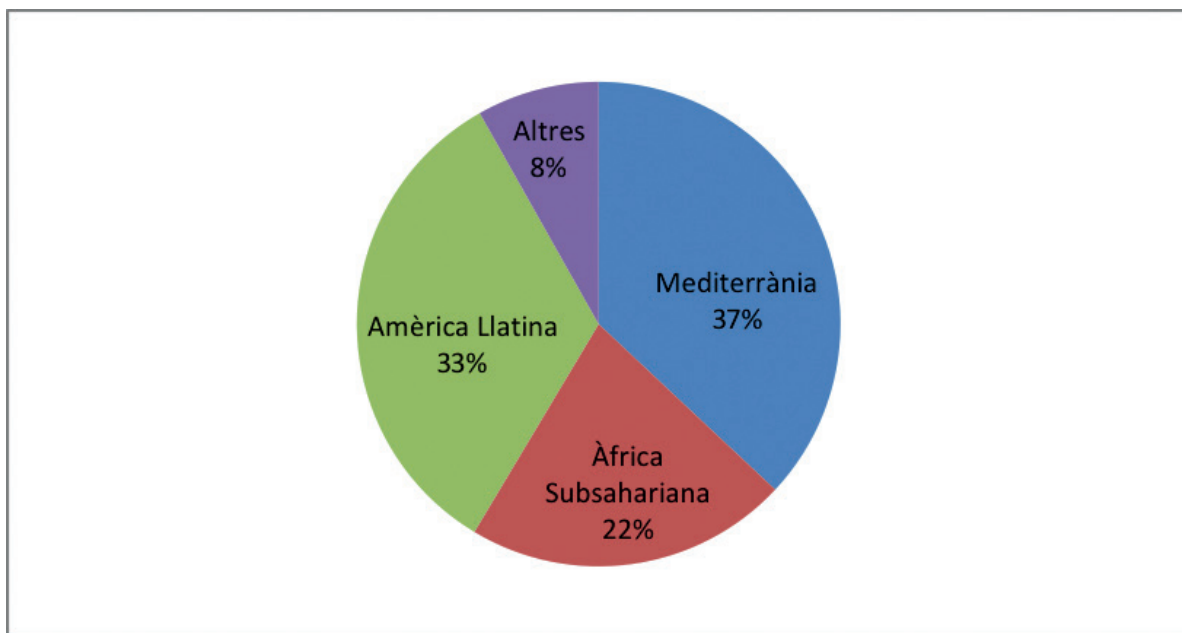
O. E. 3: Promoure la justícia de gènere
O. E. 5: Promoure la garantia de l'exercici dels drets humans
O. E. 2: Fomentar la justícia ambiental
O. E. 9: Promoure el dret a la ciutat
O. E. 10: Coherència de polítiques envers la justícia global
O. E. 4: Promoure el dret a migrar
O. E. 1: Promoure la justícia econòmica
O. E. 7: Fomentar la cultura de la pau i la no-violència
O. E. 6: Protegir els drets humans de les persones en situacions d'emergència
O. E. 8: Promoure la governança democràtica de les ciutats
MCE: Millora de les capacitats i estructura

L'objectiu estratègic que ha rebut més atenció en volum de recursos és l'objectiu estratègic 3, que alhora és el que ha concentrat un nombre més alt d'actuacions. Així doncs, "Promoure la justícia de gènere" i "Protegir els drets humans de les persones en situacions d'emergència" han estat els dos objectius estratègics que conjuntament han acumulat gairebé el 31% del total de recursos executats (al voltant dels 3,1 milions d'euros). En relació al nombre d'actuacions, l'objectiu específic 3 i l'objectiu específic 6 sumen el 31,32% del total de les accions desenvolupades durant l'any 2022. A més de les actuacions directament associades a algun dels deu objectius estratègics previstos en el PD, la DJGCI també ha dut a terme diverses actuacions en concepte de millora de les capacitats i estructura, principalment treballs d'assessorament per part de persones expertes i consultors/ores en diversos àmbits (ja siguin específics, referents a alguns àmbits de la cooperació o més generalistes, relacionats amb el funcionament i organització interns de la Direcció).

Les despeses en concepte de millora de les capacitats i estructura, que el 2022 han ascendit a 553.685,43 EUR, s'han concretat, entre d'altres iniciatives, en l'externalització dels serveis d'assessorament i assistència tècnica per a valorar els projectes presentats en el marc de la convocatòria de subvencions i el suport en àmbits estratègics com l'educació per a la justícia global.

Figura 3:
Distribució del pressupost 2022 segons l'àmbit geogràfic (entant per cent sobre el total d'accions realitzades fora de la ciutat de Barcelona)

Font: elaboració pròpia a partir de la base de dades de la DJGCI

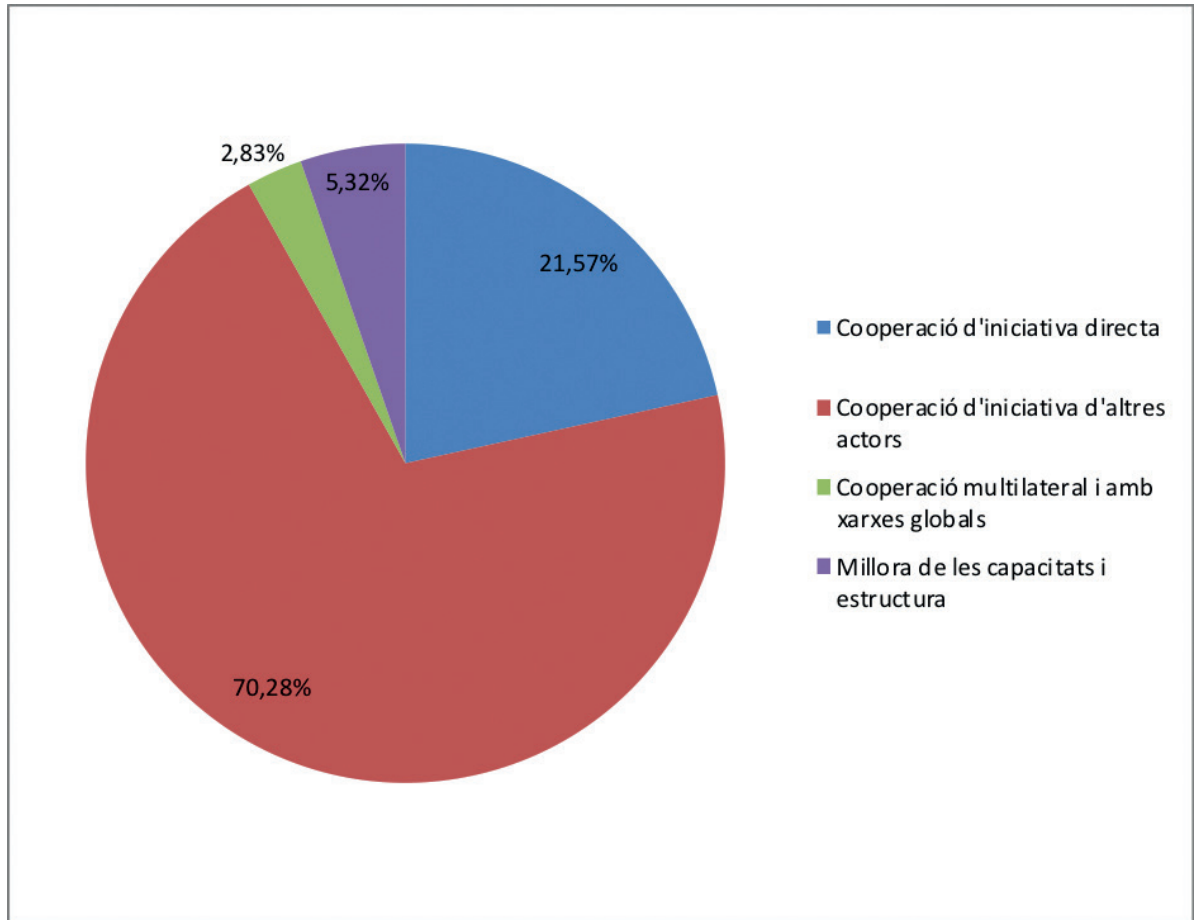

A la figura 3 s'observa la distribució del pressupost de 2022 segons àmbit geogràfic fora de la ciutat de Barcelona; per tant, en aquest gràfic no es comptabilitzen les actuacions finançades en matèria d'educació per a la justícia global –que tenen lloc principalment a la ciutat–, ni altres actuacions, com ara el suport i finançament d'organismes com l'Institut de Salut Pública Global de Barcelona i Lafede.cat, que, tot i tenir la seva seu a la ciutat, duen a terme recerca i/o iniciatives que tenen com a destinataris últims els dels països del sud.

La regió que ha rebut un volum més elevat de recursos és la Mediterrània que ha rebut un 37%. En concret, han rebut recursos les ciutats prioritàries següents del PD: Tetuan (Marroc), poblacions palestines de Cisjordània i la Franja de Gaza, Saïda (Líban), entre d'altres. La regió d'Amèrica Llatina ha rebut un 33%, algunes de les ciutats d'intervenció han estat L'Havana (Cuba) i Medellín, Bogotà, Buenaventura (Colòmbia), ciutats prioritàries segons el PD. També han rebut recursos les ciutats de San Salvador (El Salvador); Sololá (Guatemala) i San Pedro Sula (Hondures), entre d'altres. El 27% del pressupost de les accions realitzades fora de la ciutat de Barcelona ha anat destinat a l'Àfrica subsahariana, especialment a Maputo i Dakar, també ciutats prioritàries. Així mateix, han rebut recursos Inhambane (Moçambic), Kolda (Senegal) i Nairobi (Kenya).

Figura 4:
Distribució del pressupost 2022 segons modalitats d'acció de cooperació
(en tant per cent sobre el total)

Font: elaboració pròpia a partir de la base de dades de la DJGCI

Pel que fa a la manera com aquestes actuacions s'han desplegat d'acord amb les modalitats de cooperació considerades al PD, en termes econòmics, un 70,28% d'aquestes actuacions s'ha executat com a cooperació d'iniciativa d'altres actors, per mitjà de la convocatòria pública de subvencions. La segona modalitat més important és la cooperació d'iniciativa directa, que ha canalitzat el 21,57% dels recursos executats durant l'any per mitjà de convenis amb entitats o amb administracions municipals de ciutats prioritàries. La cooperació multilateral i amb xarxes globals, per la seva banda, és la que menys recursos econòmics ha canalitzat, amb un 5,32%.

Al [web de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies \(FEMP\)](#) es pot consultar la descripció i les dades bàsiques de tots els projectes de l'any 2022, un cop completat el procés de recollida i sistematització anual de dades.

2. Una cooperació de ciutat a ciutat

La cooperació directa de l'Ajuntament de Barcelona es fonamenta en una aproximació horitzontal de relació entre ciutats que cooperen en l'intercanvi d'experiències i en la mobilització de coneixements i capacitats en l'àmbit de l'acció municipal. Aquest intercanvi està vinculat a un procés d'aprenentatge recíproc perquè aquesta interrelació sigui veritablement efectiva i duradora. En aquest sentit, l'expertesa municipal que atresora l'Ajuntament de Barcelona implica un actiu fonamental per a l'exercici d'aquest model de cooperació, el qual es complementa amb altres accions concertades amb ONG, universitats i organismes de la ciutat mitjançant convenis de col·laboració, així com amb altres projectes que s'emmarquen en la convocatòria anual de subvencions de la DJGCI.

Aquest enfocament horitzontal es posa en pràctica bàsicament amb les ciutats prioritàries establertes al PD.

A banda de la cooperació bilateral entre Barcelona i altres ciutats, també s'ha impulsat el treball en xarxa entre ciutats. N'és un exemple la col·laboració amb el Centro Iberoamericano de Desarrollo Estratégico Urbano (CIDEU), amb el qual s'ha establert una aliança estratègica per a la cooperació tècnica entre ciutats i d'altres institucions d'Amèrica Llatina amb el reforç i l'impuls de deu microxarxes d'estratègies urbanes. A més a més, el CIDEU ha donat suport a la implementació del projecte de cooperació tècnica d'ONU-Habitat per a l'estratègia de resiliència de Medellín, en el marc del Programa global de ciutats resilents.

Així mateix, el treball en xarxa amb diferents ciutats a Amèrica Llatina amb el CIDEU ha permès afavorir la cooperació sud-sud i generar associacions per aplicar a programes i subvencions d'organismes internacionals com ara la UE, BID, etc.

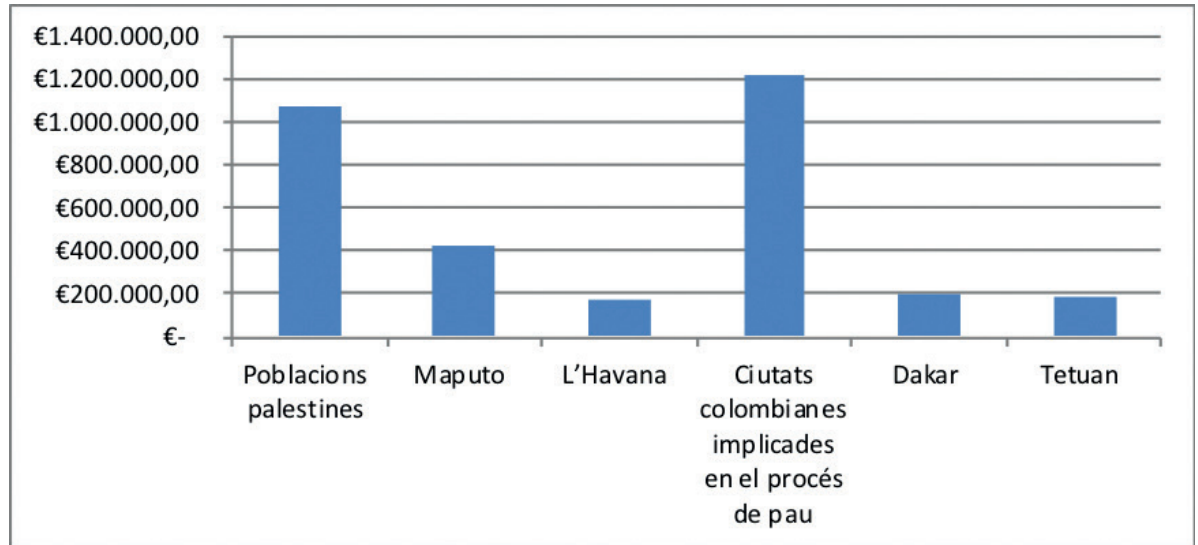
Entre les microxarxes d'estratègia urbana a Amèrica Llatina d'enguany destaquem:

- 1. Arxius de ciutat.** Memòria i transparència. Ciutats i entitats participants: Bogotà, Cali, Medellín i la Fundació Bibliotec de Colòmbia i L'Havana. Amb el Sistema Municipal d'Arxius de l'Ajuntament de Barcelona s'ha treballat en l'organització d'un programa d'intercanvi presencial a Barcelona que tindrà lloc el 2023 i que permetrà conèixer els models de funcionament dels arxius de ciutat; les estratègies i plans de digitalització; els catàlegs en línia i la seva difusió; i els serveis digitals i reptes de futur.
- 2. Biblioteques públiques municipals.** Participants: persones tècniques i representants del Sistema de biblioteques públiques i Pla ciutadà de lectura, escriptura i oralitat de Medellín; les biblioteques públiques de Cali; la Fundació Bibliotec; el Sistema de Biblioteques Especialitzades de l'Oficina de l'Historiador de L'Havana; la Xarxa de Biblioteques de Barcelona; la Xarxa Nacional de Biblioteques Públiques de Colòmbia; i de Bibliored Bogotà. L'intercanvi tècnic ha girat entorn dels desafiaments i reptes de les Biblioteques al segle XXI. Durant el 2022 s'ha presentat la publicació de les conclusions i debats dels diferents tallers en format llibre, "*Pensar la biblioteca del siglo XXI*", i s'ha pogut fer un intercanvi presencial a l'octubre per aprofundir en els aspectes abordats i conèixer els sistema de biblioteques de Barcelona.
- 3. Pressupostos i fiscalitat amb perspectiva de gènere.** Aquesta microxarxa es programa com una continuació de la microxarxa sobre ciutats globals i transversalitat de gènere, que es va portar a terme durant el 2020 i 2021, amb la participació de les ciutats de Barcelona, Bogotà, Lima i Montevideo; i amb el suport tècnic de la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps i de la Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat de l'Ajuntament de Barcelona. Durant la realització d'aquesta microxarxa es va constatar que les ciutats participants es troben en un bon moment per continuar desenvolupant l'enfocament de gènere als pressupostos municipals, sobretot en la fiscalitat (impostos, taxes i preus públics), àmbit on hi ha menys experiència acumulada. Per això, es crearà una microxarxa amb una previsió de sis sessions de treball durant els anys 2022 i 2023. En aquest grup de cooperació tècnica hi participen responsables de les polítiques de gènere i de planificació econòmica de Barcelona, Bogotà, Buenos Aires, Cali, Lima, Medellín, Montevideo, Santiago de Xile i Quito.
- 4. Ciutat pròxima.** En aquesta segona edició les ciutats participants han estat Barcelona, Cali, Còrdova, Huelva, L'Havana, Mendoza, Monterrey, Cambra de Comerç de Puerto Plata i Pontifícia Universitat Catòlica d'Equador. El programa s'ha focalitzat en l'anàlisi del desafiaments de les ciutats vinculats als models urbans, a l'espai públic, a mobilitat sostenible i a l'ecologia mitjançant l'intercanvi de coneixements amb la implicació de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona.
- 5. Altres microxarxes liderades pel CIDEU que han estat operatives amb la implicació de l'Ajuntament de Barcelona han estat les següents:**
 - a. Planificació i governança metropolitana
 - b. Acció davant del canvi climàtic
 - c. Dret a l'habitatge

Ciutats prioritàries del Pla director

Figura 5:
Distribució del pressupost 2022 segons ciutats prioritàries del Pla director
(inclou totes les modalitats d'acció)

Font: elaboració pròpia a partir de la base de dades de la DJGCI

Les actuacions a les ciutats prioritàries del PD descrites a continuació es complementen amb la resta d'iniciatives de la societat civil barcelonina a través de la convocatòria de subvencions 2022 de la DJGCI i dels projectes aprovats en convocatòries anteriors en execució.

L'Havana

A la ciutat de L'Havana, s'ha mantingut el compromís amb l'Oficina de l'Historiador de la Ciutat de L'Havana (OHCH) d'acompanyar la transformació cap a una ciutat intel·ligent, en el marc del projecte finançat per la UE i l'Ajuntament de Barcelona "*El Centro Histórico de la Habana hacia un modelo de ciudad inteligente con énfasis en el fomento de la economía creativa, en el marco del 500 Aniversario de la Fundación de la Ciudad*". En aquest projecte hi ha participat també, de manera molt activa, el Centro Iberoamericano de Desarrollo Estratégico Urbano (CIDEU).

Al llarg de l'any 2022, s'ha pogut fomentar l'intercanvi internacional de bones pràctiques i coneixements i aliances estratègiques entre la ciutat de L'Havana i Barcelona i també amb altres ciutats llatinoamericanes. Així, s'han realitzat un seguit d'intercanvis d'experiències: el taller internacional "*Planeando la Ciudad Inteligente*" a la ciutat de L'Havana (que va comptar amb especialistes de Barcelona), la visita d'intercanvi d'una delegació de L'Havana a Barcelona amb l'objectiu de conèixer experiències d'indústries culturals i creatives, com els ateneus de fabricació, el XXIV Congrés CIDEU "*Ciudades que cuidan a las personas, el planeta y la democracia*" realitzat a Bogotà, el seminari presencial de la XVII edició de l'Especialització en Pensament Estratègic Urbà a L'Havana (amb participació de 22 alumnes de 16 ciutats i 12 professionals de l'OHCH), la XVIII trobada internacional sobre gestió de ciutats patrimonials "*Por una ciudad patrimonial inteligente y accesible*".

Finalment, cal esmentar, la participació de L'Havana en diferents microxarxes d'estratègies urbanes organitzades per CIDEU i l'Ajuntament de Barcelona, en què destaca la participació en les microxarxes d'arxius, biblioteques i ciutats pròximes.

Maputo

Al mes de maig de 2022, la tinenta d'Alcaldia Laura Pérez va renovar a Maputo l'Acord de Cooperació i Amistat entre Barcelona i Maputo. Les **àrees de cooperació acordades** i que es desenvoluparan en els pròxims anys són les següents:

1. En l'àmbit de la cooperació internacional, es donarà continuïtat als programes encaminats a la millora de la gestió, l'intercanvi i la formació en l'àmbit de les biblioteques i arxius municipals, així com els relatius al foment de les activitats econòmiques, la millora de la relació entre mercats i agricultura periurbana, amb especial atenció al nou desenvolupament del Mercat Majorista de Zimpeto. El desenvolupament d'espais per a joves als barris de Maputo, espais per al desenvolupament d'activitats culturals i esportives i activitats econòmiques comunitàries. Es continuarà donant suport als esforços de la Cámara Municipal de Maputo en els processos de reordenació, regularització i consolidació en curs als barris informals de la ciutat, així com en l'urbanisme i la urbanització dels espais públics que impliquin i en qualsevol altre aspecte de la gestió municipal.
2. Les dues ciutats intercanviaran coneixements sobre els reptes metropolitans que comparteixen ambdues realitats. Durant aquest període es continuaran treballant les bases de la gestió metropolitana, en les quals Barcelona i la seva àrea metropolitana aportaran experiències i coneixements que puguin ser rellevants en la recerca del model adequat per a Maputo i la seva àrea metropolitana.

Durant el 2022 va continuar la participació de l'Ajuntament de Barcelona en el projecte de l'AECID i l'Autoritat Metropolitana de Barcelona (AMB) per donar suport a la nova Agència Metropolitana de Transports de Maputo. Concretament, l'equip pluridisciplinari de Barcelona va acompanyar a les AMT de Maputo en la confecció dels termes de referència del concurs per a l'empresa que ha de dissenyar la xarxa i el procés de selecció definitiva que va tenir lloc a l'estiu. El projecte acabarà el 2023, on s'implementarà l'embrió de la Xarxa de Control de Qualitat de l'Aire Urbà de Maputo.

El projecte "*Compostando - Educación y Acción Ambiental: experiencia piloto en el Jardín Botánico Tunduru (Maputo)*" d'Enginyeria Sense Fronteres amb la col·laboració del personal tècnic de l'Àrea d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona, pretenia millorar la capacitat de gestió de residus del parc Tunduru (botànic) mitjançant el compostatge, i posar les bases de la primera aula ambiental de la ciutat de Maputo a les mateixes instal·lacions del parc. Aquest projecte va patir retards a causa de les limitacions imposades per la pandèmia a Moçambic. Durant el 2022, Enginyers Sense Fronteres va finalitzar el projecte amb èxit, però no es va donar continuïtat al projecte i a la participació del personal d'Ecologia Urbana.

Betlem

El 2022, es va posar en marxa un projecte de cooperació directa amb l'Ajuntament de Betlem per implementar en 2022-2023. A petició de l'Ajuntament de Betlem, consisteix en la rehabilitació urbana del carrer Al-Saff que connecta el centre de Betlem amb la majoria d'escoles de la ciutat i que és una de les principals vies d'entrada i sortida de la ciutat. El projecte també contempla la dinamització econòmica del comerç del carrer de la Estrella, centre neuràlgic de la ciutat vella de la ciutat, i espai del seu famós mercat de Nadal. El projecte pretén ajudar a la recuperació econòmica i de mobilitat postcovid. El projecte tècnic ha estat coordinat i acordat entre els serveis tècnics de Betlem i de Barcelona (Direcció de Projectes Urbans) durant el 2022. La finalitat és transformar aquests espais en vies més pacificades, amb espais accessibles i segurs per als vianants i per a altres mitjans, com les bicicletes o patinets elèctrics, i una reducció de la presència i velocitat del cotxe privat. El projecte es focalitza en la millora de les capacitats tècniques de l'Ajuntament de Betlem i la millora de les condicions de vida dels seus ciutadans.

Gaza

Es va renovar el conveni i el suport a UNRWA per al projecte “*Promoviendo la prestación de servicios de salud maternoinfantil en la franja de Gaza para garantizar el derecho a la salud de las mujeres refugiadas de Palestina en el centro de salud de Sabra*” amb una dotació de 95.000 €.

El 2022, Gaza i Barcelona van continuar amb la sèrie de sessions de treball a distància entre personal tècnic per tractar i repensar espais importants de la ciutats com el front litoral i la plaça Palestina (centre de Gaza) i voltants.

També per intercanviar coneixements sobre els sistemes de drenatge urbà sostenible que s'estan començant a implantar en ambdues ciutats. Durant el 2023, intentarem impulsar visites tècniques mútues, i acordar un projecte relacionat amb els intercanvis tècnics per a 2024.

Amman

L'any 2022 s'havia de renovar l'acord de cooperació amb la ciutat d'Amman, però finalment no es va poder donar continuïtat a la relació institucional amb la capital jordana. Tot i això, els contactes tècnics es van mantenir centrats en el treball en l'espai públic i carrers d'Amman per prevenir inundacions i l'aprofitament de les aigües de pluja. Amman i Barcelona van coincidir durant un Seminari tècnic sobre gestió de recursos hídrics, sanejament i àrees verdes que vam organitzar a Jerash amb la xarxa de ciutats MedCities.

Entre juliol i novembre de 2022, es va iniciar la col·laboració amb UNRWA en matèria de detecció precoç de retards en el desenvolupament d'infants de 0 a 3 anys. Per a aquest projecte vam comptar amb persones expertes del Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç – EIPI de Ciutat Vella, dependent del Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Es va fer la primera formació (primera fase) en la qual setanta infermeres i personal de Serveis Socials d'UNRWA van ser formats per personal de l'EIPI. Durant el 2023, es portarà a terme la segona fase de la formació (metges), ja amb el suport de l'AECID a Jordània, dins el seu acord anual amb UNRWA.

Tànger

Durant l'any 2022, s'ha establert el contacte amb el nou equip de govern de la ciutat de Tànger de manera bilateral i també conjuntament amb Medcities. S'han recollit àrees d'interès per a l'intercanvi tècnic i s'han compartit documents de referència.

En el marc d'un projecte a Tànger del Casal dels Infants, s'han mantingut reunions amb el Servei de Detecció i Intervenció amb menors estrangers al carrer no acompanyats.

Tetuan

Amb el nou equip de govern s'han mantingut reunions per a la definició de noves àrees de cooperació entre les dues ciutats. A final d'any, Tetuan ha presentat el seu pla d'acció comunal en el que s'ha d'inserir la cooperació tècnica.

Tunis

En el marc del Memoràndum d'Entesa entre ambdues ciutats, s'han realitzat reunions per a contribuir a l'elaboració del Pla verd de la ciutat, en les quals ha participat l'Institut de Parcs i Jardins. El Programa de resiliència urbana d'UNHabitat ha revisat el procés d'elaboració de l'estratègia de ciutat de Tunis, que es desenvolupa en el marc del projecte ASIMA Tunis, pilotat per Medcities, projecte europeu del qual formem part per a la inclusió de la mirada de resiliència en les seves accions. En el marc d'aquest projecte europeu, hem rebut una delegació de Tunis i Líbia en relació amb la recollida de residus i selectiva amb la participació d'Ecologia Urbana.

3. Acció humanitària

El 24 de febrer de 2022 el Kremlin va declarar la guerra a Ucraïna i va iniciar una invasió a gran escala per tot el país. Davant d'una situació d'emergència humanitària tan propera a Barcelona, des de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional s'han realitzat actuacions, tals com el suport logístic a la ciutadania de Barcelona en les manifestacions contra la guerra a Ucraïna o la creació d'un apartat "Barcelona amb Ucraïna" en la pàgina web de la Direcció amb informació útil de les entitats que treballen en aquesta emergència o l'atorgament de subvencions i enviament de material, entre altres iniciatives.

El 7 de març de 2022, la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional va llançar una crida per a la resposta a l'emergència "Conflicte a Ucraïna" perquè les entitats (acreditades com a expertes en acció humanitària i emergències per l'Ajuntament de Barcelona) poguessin presentar projectes de resposta a aquesta emergència. L'import total de les subvencions atorgades ha estat 353.972€, per a les 5 entitats i projectes següents:

- Comitè Català per als Refugiats - Catalunya amb ACNUR, "*Protecció i ajuda d'emergència per a la població refugiada a causa del conflicte*" a Ucraïna a Moldàvia, Romania, Polònia, Eslovàquia, i Hongria.
- Creu Roja Espanyola, "*Crisis Ucrania refuerzo de la estructura de la gestión de la operación de la federación internacional de sociedades nacionales de la Cruz Roja y Media Luna Roja (FICR)*" a Ucraïna, Polònia, Hongria, Moldàvia, Romania, Eslovàquia.
- Farmacèutics Mundi, "*Ofensiva militar de la Fed.Rusa a Ucrania: Atención a PDI y/o Refugiada*" Ucraïna, Moldàvia i Sèrbia
- Pallassos Sense Fronteres (PSF), "*Rialles per a la infància ucraïnesa refugiada a Polònia i altres països veïns*"
- Fundació UNICEF Comitè Espanyol, "*UNICEF – Crisi a Ucraïna*", a Moldàvia.

D'altra banda, en coordinació amb bombers de Barcelona (Servei de Protecció Civil, Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament), el Consolat d'Ucraïna a Barcelona, el Sistema Estatal d'Emergència Ucraïnès (*State Emergency Service*, SES) i la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional, s'han realitzat dos enviaments d'equipament i material mèdic durant l'any 2022, concretament:

- Al juny del 2022, es va lliurar un camió autobomba (que disposa d'una cisterna de 3.000 litres i de dos dipòsits d'escumogen), un vehicle autobraç articulat cedit pel Port de Barcelona (que permet treballar a 37 metres, l'equivalent a set o vuit pisos d'alçada, per intervenir en el rescat de persones), diferent material especialitzat, com ara mascaretes, equips de protecció biològica, motoserres, làmpades, cascs, estacions de ràdio, etc.
- Al desembre del 2022, un segon lliurament amb 4 generadors elèctrics, 1 equip d'excarceració (composat per dues bombes hidràuliques, una debanadora, un maneguet, una bomba manual, un estampidor, un separador, cisalles, un joc de dos puntals d'estabilització), 300 vestits de protecció biològica, 100 vestits de protecció química, 10.200 mascaretes FFP2, botes d'intervenció, sabates de seguretat i equipament sanitari.

En data 24 de setembre l'alcalde de Kíiv, Sr. Vitali Klitxkó i l'alcaldessa de Barcelona, Ada Colau, varen signar un Acord de Col·laboració i Amistat entre la ciutat de Kíiv i la ciutat de Barcelona, amb l'objectiu de contribuir a la prosperitat i al desenvolupament de les relacions amistoses entre els pobles i establir un marc institucional formal d'intercanvis pràctics entre les dues ciutats. La signatura es va realitzar en un acte en què van assistir-hi entitats i institucions, mostrant el paper de les ciutats com a promotores de la pau i no la guerra i fent una fotografia que visualitzava el "pont humanitari Kíiv - Barcelona". Posteriorment, el 9 de desembre, l'alcaldessa va visitar la ciutat de Kíiv.

La guerra a Ucraïna ha tingut conseqüències directes en la disponibilitat de cereals per a països dependents del gra d'Ucraïna i Rússia i ha suposat un augment del preu dels aliments bàsics, entre d'altres. Això ha provocat que en molts països de l'Àfrica subsahariana, la situació d'inseguretat alimentària aguda o en alt risc de patir-la, i que s'ha anat accentuant en els darrers anys arran de l'emergència climàtica o com a conseqüència de la pandèmia de la Covid-19, s'ha vist seriosament agreujada arran de la guerra. Per aquest motiu, també s'ha donat suport a un projecte executat per Farmacèutics Mundi, per tal de garantir la seguretat alimentària de la població forçada al desplaçament a Goma, Kivu Nord, República Democràtica del Congo.

Per una altra banda, Barcelona ha seguit donant suport al projecte d'Open Arms que treballa en el rescat i la protecció de les persones en trànsit cap a Europa que es troben en risc de naufragi a la Mediterrània central, i que denuncia la situació de desprotecció i vulneració de drets humans que es viu a la conca Mediterrània i a les seves fronteres.

Un any més, s'ha realitzat un conveni amb Pallassos Sense Fronteres amb la finalitat d'oferir suport emocional a la infància refugiada i vulnerable a diferents llocs del món. Aquest any s'ha donat suport a la infància que es troba en camps o nuclis urbans a Zimbàbue, l'Equador, Sierra Leone i Mèxic.

També s'ha seguit donant suport a la Federació d'Associacions Catalanes Amigues del Poble Sahrauí (Federació ACAPS), que ha executat el projecte "Vacances en Pau 2022" amb la finalitat de facilitar l'estada dels nens i nenes sahrauís a Barcelona durant l'estiu, així com de sensibilitzar sobre la situació del poble sahrauí.

Finalment, en el marc de la convocatòria de subvencions, s'ha mantingut la modalitat específica d'intervencions en crisis de llarga durada a l'Àfrica subsahariana, la Franja de Gaza, els campaments de persones refugiades sahrauís a Tindouf (Algèria) i territoris kurds a Iraq i Síria. I s'ha seguit prioritzant l'Àfrica subsahariana d'acord amb la previsió que el PD fa dels conflictes oblidats que afecten aquesta regió. Aquestes intervencions s'alineen amb l'objectiu estratègic 6 del PD, de protegir els drets humans de les persones en situacions d'emergència. Els projectes atenen les necessitats de la població en els àmbits de salut, protecció de les persones, aigua, sanejament i higiene, i seguretat alimentària. El 2022, mitjançant aquesta modalitat específica, s'han finançat quatre projectes biennals: dos projectes ubicats en territoris palestins ocupats, un a la República Democràtica del Congo, i un a Síria.

4. Una cooperació transformadora: l'educació per a la justícia global i la promoció de la coherència de polítiques

Educació per a la justícia global

Amb la voluntat de contribuir a l'impuls de l'educació per a la justícia global (EpJG) com a eix fonamental d'una cooperació transformadora, aquest ha estat el quart any d'aplicació de [l'Estratègia d'educació per a la justícia global 2019-2021](#), elaborada en el marc del grup de treball del Consell Municipal de Cooperació durant l'any 2018. Tot i que inicialment es va preveure el 2021 com a final, s'ha considerat que l'Estratègia tenia vigència i s'ha continuat treballant amb les línies marcades per aquesta.

S'ha treballat per continuar impulsant l'aprenentatge servei (APS) entre les entitats de justícia global de Barcelona, conjuntament amb el Centre Promotor d'Aprenentatge Servei de Catalunya i el Grup de Recerca en Educació Moral de la UB.

La DJGCI va estar present a dos espais formatius en relació amb l'educació per a la justícia global: a les “*V Jornadas de Educación para la Transformación Social. Avanzando hacia una educación transformadora: alianzas entre entidades e instituciones públicas*” organitzades per la Coordinadora d'ONGD d'Euskadi, l'Institut Hegoa i l'Agència Basca de Cooperació per al Desenvolupament, organitzant un taller sobre els nous relats de planificació i avaluació. Aquestes jornades van tenir lloc a Donostia el 30 de setembre i l'1 d'octubre.

També es va formar part de l'organització de la jornada “Canviar l'educació per canviar el món” que es va celebrar a Terrassa el 14 i 15 d'octubre, organitzada per Lafede.cat, el Centre Promotor d'APS, l'Escola Lliure del Sol, el Departament d'Educació de la Generalitat, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, el Consorci d'Educació de Barcelona, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Terrassa i l'Ajuntament de Barcelona.

La dimensió local dels projectes de justícia global sovint es materialitza en projectes d'educació per a la justícia global que posen l'èmfasi en accions de sensibilització, denúncia i incidència. En aquest àmbit, destaca el treball amb Lafede.cat, la Fundació Autònoma Solidària (FAS) i la Fundació Solidaritat UB (FSUB).

Al llarg d'aquest any, s'han dut a terme les accions previstes en el conveni amb Lafede.cat i que integraven el projecte: *“De la cooperació a la justícia global: generació de discurs, participació i acompanyament a entitats per la justícia ambiental, els feminismes i la sobirania digital”*. En destaca la producció del mapa *“Com s'alimenta Barcelona?”*, que explica les conseqüències que genera el model agroalimentari de la ciutat de Barcelona al sud global i també al nord. Aquest mapa s'ha realitzat mitjançant un procés en el qual han participat una trentena d'entitats de l'Eix de Justícia Ambiental de Lafede.cat, moviments socials que treballen temes d'agroalimentació, periodistes, investigadores i professionals del sector agroalimentari, experts i expertes de les universitats catalanes i diferents àrees de l'Ajuntament de Barcelona.

Altres iniciatives van ser l'organització, juntament amb la resta de membres del Grup Motor, de la trobada *“Canviar l'escola per canviar el món”* (14 i 15 d'octubre a Terrassa) i la jornada *“La simplificació digital en l'administració pública: propostes de les entitats socials”*. En aquesta jornada, Lafede.cat i la Taula d'Entitats del Tercer Sector van presentar els seus informes sobre propostes per afavorir la desburocratització de l'Administració per accedir a les convocatòries de subvencions. Igualment s'ha mantingut el compromís de dinamitzar i coordinar l'ús dels locals Espai Arcadi Oliveras i Erasme de Janer millorant la seva infraestructura.

Quant a la col·laboració amb la FAS, de la UAB, s'ha participat en l'acte de lliurament dels premis pels treballs de final de grau sobre justícia global i desenvolupament sostenible i dels premis de treballs de fi de grau en aprenentatge servei (APS). Es va donar suport a la trobada *“PLURIVERSITATS: universitat, compromís social, territori i justícia global”*.

En el marc del conveni establert amb la Fundació Solidaritat UB (FSUB), es va resoldre la convocatòria de beques per a la quarta edició (2021-2022) del curs de transició del Programa UB de suport a persones refugiades, adreçat a estudiants provinents de països en conflicte, per tal de possibilitar una via segura que els permeti continuar els seus estudis superiors. Es van rebre 423 sol·licituds de beca i es van seleccionar 16 candidatures de les quals el 50% són dones. Paral·lelament, s'ha mantingut l'atenció als alumnes procedents d'edicions anteriors del curs. Amb l'objectiu de difondre aquesta experiència s'ha possibilitat la participació dels alumnes en altres projectes internacionals en els quals participa la FSUB. En aquest mateix conveni amb la FSUB, s'executa *“Recerca per a la ciutadania global (Recercapau)”* que dona suport als instituts públics de batxillerat per al desenvolupament de treballs de recerca que eduquin en drets humans i ciutadania global. Aquest curs 2021-2022 han participat en el Programa aquest curs 2020-21 l'INS Pau Claris, INS Doctor Puigvert i INS l'Alzina. Com tercer subprojecte del conveni, durant la tardor de 2022 es va iniciar el curs superior universitari *“Tecnopolítica i drets a l'era digital”*.

Districte Global

Durant l'any 2022, s'ha donat un nou impuls als programes de justícia global als districtes, agrupant totes les accions relatives sota el nom d'un nou programa, Districte Global. Des d'aquest punt de vista es vol donar una major importància i visibilitat als programes d'activitats desenvolupats de forma territorial, augmentant el suport tècnic des de la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional. El programa s'ha consensuat amb els districtes de la ciutat i s'ha presentat oficialment a la taula de Corresponsabilitat de Serveis Personals i Territori. El desenvolupament de les línies de treball es desplegarà majoritàriament a partir de l'any 2023.

Dels deu districtes de la ciutat, sis van presentar programes de justícia global. El suport de la DJGCI s'ha traduït amb els següents imports atorgats per l'execució dels projectes a l'any 2022:

Font: elaboració pròpia a partir de les dades recollides per la DJGCI

Districte	Import
Ciutat Vella	5.259€
Gràcia	10.000€
Sarrià-Sant Gervasi	15.000€
Horta-Guinardó	21.224,28 €
Nou Barris	5.000 €
Sant Andreu	5.700€
TOTAL APORTACIONS ALS DISTRICTES	62.183,28 €

Aquest import significa un increment de 14.657,28 i un districte més que hagi desenvolupat programació de justícia global en relació amb l'any anterior.

Durant el 2022, s'ha treballat per tal de trobar un procediment més adient per poder transferir i executar el pressupost que destina la DJGCI als programes dels districtes. En aquest sentit, s'ha pres la decisió de convocar una licitació durant el 2023 que facilitarà a partir de l'any 2024 els tràmits de transferència i gestió d'aquestes partides destinades als Districtes.

Promoció de la coherència de polítiques per al desenvolupament

Durant el 2022 s'ha treballat a través dels diferents instruments de què disposa la Direcció:

1. Convocatòria de subvencions i convenis amb entitats que treballen per a la coherència de polítiques per la justícia global.

En el marc dels convenis, s'ha donat suport a la 7a edició del Mobile Social Congress a Barcelona, un espai entre professionals, societat civil i ciutadania per a plantejar alternatives concretes per a un model electrònic més just. Es pot accedir als materials de les anteriors edicions a través d'aquest enllaç: <http://mobilesocialcongress.cat/ca/>

S'ha iniciat un projecte pilot amb la Fundació Electronics Watch sobre les condicions laborals, socials i ambientals de les cadenes de subministrament de vehicles elèctrics, centrat en les bateries, minerals i semiconductors. Aquest treball es fa de manera coordinada amb altres ONG, administracions públiques europees i organitzacions de la societat civil dels països productors i consumidors per tal de fer incidència conjunta en el sector.

En relació amb l'estratègia d'alimentació sostenible de Barcelona 2030, s'ha donat suport a la feina de la Fundació Grain, la revista *Soberania Alimentaria* i la Vía Campesina, per tal de visibilitzar els impactes al sud de l'actual model alimentari de la ciutat.

En el marc del conveni amb Lafede.cat s'ha elaborat el 3er mapa d'impactes socials i ambientals de la ciutat al Sud Global, aquest any centrat en: Com s'alimenta Barcelona? Nou mapa dels [impactes del model agroalimentari al Sud Global](#)

S'ha treballat de manera conjunta amb la coordinadora de comerç just i finances ètiques sobre alternatives tèxtils sostenibles a Barcelona amb perspectiva Nord Sud i s'ha participat en un intercanvi internacional amb altres ciutats catalanes i europees que treballen pel comerç just.

En el marc de la convocatòria, s'ha donat suport a vuit projectes de vuit entitats de la ciutat, i s'ha participat en un grup de coordinació temàtic sobre els impactes social i ambientals al sud de l'extracció de minerals crítics i en conflicte, relacionats amb la "transició verda" que s'està impulsant des de la Unió Europea.

2. Treball d'incidència política interna i externa

En el marc de la Comissió de contractació pública sostenible, s'ha seguit treballant en un pla de treball conjunt i en l'actualització de la guia de contractació i les instruccions internes.

S'ha presentat un [diagnòstic de necessitats internes](#) a diverses àrees de l'Ajuntament, per tal de poder complir amb l'obligació que tenen les administracions públiques de garantir el respecte als drets socials, laborals i ambientals en tot el cicle de vida dels productes que s'adquireixen. Aquest és un pas més en la feina que s'està fent sobre contractació pública i impactes exteriors.

S'han realitzat formacions sobre com integrar aspectes de drets socials, laborals i ambientals en països tercers, en les consultes preliminars al mercat. Es va organitzar una formació a diferents òrgans de l'Ajuntament i d'altres administracions catalanes relacionades amb la compra de vehicles elèctrics i els seus impactes. També es van realitzar tallers amb ONG i sindicats.

Juntament amb el Grup de compra pública socialment responsable, al qual l'Ajuntament de Barcelona dona suport des del 2012, s'han organitzat les V Jornades especialitzades en contractació pública i responsabilitat extraterritorial en drets humans. Aquest any s'ha reforçat la internacionalització de les jornades i el retorn a la presencialitat i ha despertat un gran interès de públic i d'actors i institucions diverses. Les jornades s'han fet coincidir amb dos altres esdeveniments presencials:

- Reunió del Grup de treball internacional en compra pública ètica (IWGEPP), que reuneix a administracions públiques i entitats de la societat civil. Aquesta xarxa treballa a escala internacional des del 2010 per avançar en la garantia dels drets laborals, socials i ambientals bàsics en les cadenes de subministrament globals del sector públic. L'Ajuntament hi participa de manera activa des del 2019.
- S'ha realitzat a Barcelona la trobada d'institucions públiques afiliades a la xarxa [Electronics Watch](#) (EW). Xarxa que s'encarrega de fer el seguiment dels drets laborals i socials a les cadenes de producció de la maquinària TIC i vehicles elèctrics que compra l'Ajuntament. Més de 800 administracions públiques i ONG de tot el món formen part d'aquesta xarxa. Han participat a la trobada contraparts de les Filipines, República Democràtica del Congo, Malàisia, Indonèsia i República Txeca, entre altres.

S'ha contribuït amb recerques i accions concretes al Pla d'emergència climàtica, al Pla clima i al retrat de Barcelona seguint la metodologia economia Doughnut. També s'ha seguit participant en la comissió Agenda 2030 de Barcelona i en el procés d'elaboració de l'estratègia d'alimentació sostenible Barcelona 2030.

5. Defensa dels drets humans

El PD 2018-2021 dedica específicament un dels seus objectius a promoure la garantia de l'exercici dels drets humans i els drets dels pobles.

A més, la garantia de l'exercici dels drets humans i de les llibertats fonamentals s'erigeix com un dels valors de cooperació de l'Ajuntament de Barcelona, tal com recull el mateix PD.

A continuació, es destaquen algunes de les actuacions que s'han dut a terme en aquest àmbit:

Programes d'acollida temporal i protecció internacional:

- L'Ajuntament de Barcelona ha donat continuïtat al programa municipal [Barcelona protegeix periodistes de Mèxic](#), posat en marxa l'any 2018, a partir d'un projecte pilot de l'any 2017 amb l'associació Taula per Mèxic. Aquest programa d'acollida temporal de defensors/ores de drets humans està adreçat al col·lectiu de periodistes de Mèxic, país on exercir aquesta professió és una activitat de màxim risc quan es denuncien violacions de drets humans. Segons el [Balanç 2022](#) de Reporters Sense Fronteres (RSF), amb onze periodistes assassinats el 2022 (quatre més que l'any anterior) i un total de vuitanta morts als darrers deu anys, Mèxic es el país del món que no està en guerra més perillós en l'exercici de la professió del periodisme. També s'ha d'afegir el cas d'un periodista desaparegut al mes de setembre i del qual encara ara no es tenen notícies. Aquest any, s'ha acollit quatre dones periodistes, dues a cada semestre de l'any. Amb aquestes darreres, ja són setze les persones acollides pel programa, i dinou si es tenen en compte els antecedents. La finalitat del programa és donar-los un respir i reforçar les seves capacitats personals i professionals per afrontar la seva situació, alhora que es visibilitza i s'internacionalitza la seva causa. Així mateix, pretén promoure i consolidar una xarxa de periodistes Catalunya-Mèxic que permeti reforçar la tasca del col·lectiu de periodistes amenaçats.

Durant l'estada a Barcelona de les persones acollides, se'ls proporciona un acompanyament integral: allotjament, manutenció, suport psicosocial i sanitari, agenda formativa i d'incidència. Es preveu acollir quatre persones per any, en períodes de sis mesos, havent-hi la possibilitat d'escurçar o allargar-ne l'estada en funció de les necessitats de cada cas.

Barcelona va ser el primer Ajuntament, en tot l'Estat espanyol, que va posar en marxa un programa municipal d'aquesta naturalesa.

- En el marc del [Programa Escriptor Acollit](#), coordinat per l'entitat PEN català, que té com a finalitat rebre a Barcelona, durant un període de dos anys, un escriptor o escriptora amenaçat, perseguit o amb risc de ser empresonat/ada com a conseqüència dels seus escrits, enguany s'ha acollit dos periodistes nicaragüencs, que van arribar a Barcelona el mes de febrer i abril del 2021, respectivament, i restaran a Barcelona fins l'abril del 2024.

Són el setè i el vuitè escriptor acollit a Barcelona, pel Programa. L'Ajuntament de Barcelona, a més de contribuir-hi econòmicament, posa a disposició del Programa un habitatge municipal per allotjar-hi l'escriptor/a.

- En conveni amb SODEPAU s'ha donat suport a la “Mostra de Cinema Àrab i Mediterrani 2021”, amb l'objectiu de promoure i consolidar la presència de la cultura àrab i mediterrània a Barcelona. També s'ha mantingut la programació als districtes de Ciutat Vella i Gràcia. Així mateix, s'ha fet una aposta per a incrementar el catàleg de pel·lícules disponibles a canals de *streaming*. S'ha participat en el Màster de cultures àrabs contemporànies de la UAB i en una assignatura de cinema àrab de la UB.

6. Convocatòria de subvencions 2022

La convocatòria de subvencions a les entitats dedicades a l'àmbit de la justícia global i la cooperació internacional 2022 es va aprovar en data 22 de desembre de 2021 per la Comissió de Govern. La convocatòria representa un dels principals instruments amb què compta l'Ajuntament de Barcelona per assolir els objectius fixats en el pla anual i en el mateix PD, a més d'una excel·lent oportunitat per complementar altres actuacions de cooperació d'iniciativa directa i cooperació multilateral.

S'han mantingut els tres programes principals d'anys anteriors: Cooperació per a la justícia global (Programa A), Ciutats específiques (Programa B) i Educació per a la justícia global (Programa C).

A la modalitat genèrica de Cooperació i d'Educació, s'ha mantingut la prioritització temàtica dels projectes que promouen específicament la sobirania alimentària, la sobirania energètica o la sobirania digital. A més, a la modalitat genèrica de Cooperació s'ha mantingut la prioritització temàtica de la justícia ambiental, i a la modalitat genèrica d'Educació, els projectes centrats en dret a migrar, a desplaçar-se i al refugi.

El quadre següent mostra, de manera sintètica, les modalitats de la convocatòria 2022:

PROGRAMA	MODALITAT	DURADA		
		ANUAL	PLURIENNAL	
A. COOPERACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL	A1	Projectes de Cooperació per a la Justícia Global alineats amb els objectius del Pla Director	SI	SI
	A2	Projectes de Cooperació que promoguin l'assistència i protecció en frontera i el dret a migrar	SI	
	A3	Projectes de Cooperació que promoguin la justícia de gènere	SI	
	A4	Projectes de cooperació per a la Justícia global que promoguin l'acompanyament internacional i la protecció de defensors/es de drets humans	SI	
	A5	Intervencions en crisis de llarga durada		SI
B. COOPERACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL A CIUTATS ESPECÍFIQUES	B1	Projectes de Cooperació per a la Justícia Global a ciutats específiques alineats amb els objectius del Pla Director	SI	SI
	C1	Projectes d'educació per a la justícia global alineats amb els objectius del Pla director	SI	SI
C. EDUCACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL	C2	Projectes d'aprenentatge servei presentats entre una ONG i un o més centres educatius (Educació formal i no formal)	SI	
	C3	Projectes adreçats a promoure la coherència de polítiques públiques envers la justícia global		SI
	C4	Projectes d'educació per a la justícia global que promoguin la justícia ambiental, en el context d'emergència climàtica global	SI	

Alinear aquest instrument amb l'estratègia municipal és especialment rellevant, atès el volum de recursos gestionats a través seu: dos terços del total del pressupost de despeses de la DJGCI. En concret, enguany, el 68% del pressupost assignat a aquesta Direcció.

La convocatòria s'ha articulada al voltant de les quatre fites que pretén assolir la cooperació per a la justícia global: justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere, i el dret de les persones al refugi, a desplaçar-se i a migrar. Geogràficament, el PD prioritza les ciutats següents: Amman, Saïda, Tetuan, Tunis, poblacions de Cisjordània i Franja de Gaza (Mediterrània i Orient Mitjà); Maputo i Dakar (Àfrica Subsahariana); L'Havana i les ciutats colombianes implicades en el procés de pau (Amèrica Llatina i Carib).

De la mateixa manera que en els anys anteriors, s'ha establert la via telemàtica com a única via de presentació de sol·licituds i documentació complementària, amb l'objectiu d'agilitar els tràmits i racionalitzar el nombre de documents per presentar, que s'ha reduït substancialment.

L'anunci de la convocatòria es va publicar en el *Butlletí Oficial de la Província* (BOPB) de 30 de desembre de 2021. El termini de presentació de sol·licituds va comprendre 15 dies hàbils, del 4 al 24 de febrer. La resolució d'admissió i no admissió de sol·licituds es va publicar el 29 d'abril. La resolució provisional d'atorgament i denegació de subvencions es va publicar el 5 de juliol, i la definitiva, el 4 d'octubre.

Crèdit pressupostari

El crèdit pressupostari de la convocatòria ha estat de 7.520.000 euros, d'aquests 7.520.000 euros, 5.320.000 han anat a càrrec de pressupost 2022 (projectes anuals i primeres anualitats de projectes pluriennals) i 2.200.000 aniran a càrrec de pressupost 2023 (segones anualitats de projectes pluriennals).

En total, la convocatòria ha previst deu modalitats de projectes, agrupades en tres programes:

- Cooperació per a la justícia global (previst: 3.230.000 EUR; executat: 3.317.609,54 EUR)
- Cooperació per a la justícia global en Ciutats Específiques (previst: 1.920.000 EUR; executat: 1.832.390,46 EUR), centrada a reforçar els governs locals de les ciutats sòcies en el desplegament de les polítiques municipals.
- Educació per a la justícia global (previst: 2.370.000 EUR; executat: 2.370.000 EUR)

CONVOCATÒRIA 2022
Pressupost executat

Modalitats	Pagament 2022	Pagament 2023
Cooperació per a la Justícia Global		
A1 Anuals	589.309,92	
A1 Pluriennals	406.371,70	403.989,66 €
A2 Anuals	199.950,92	
A3 Anuals	832.799,34	
A4 Anuals	120.000,00	
A5 Pluriennals	179.988,00	292.000,00
TOTAL A	2.621.619,88	695.989,66

Cooperació per a la Justícia Global a ciutats específiques		
B1 Anuals	199.930,00	
B1 Pluriennals	818.450,12	814.010,34
TOTAL B	1.018.380,12	814.010,34

Educació per a la Justícia Global		
C1 Anuals	376.313,23 €	
C1 Pluriennals	418.949,79 €	423.123,57 €
C2 Anuals	336.729,75 €	
C3 Anuals	266.692,16 €	266.876,43 €
C4 Anuals	281.315,07 €	
TOTAL C	1.680.000,00	690.000,00
Totals	5.320.000,00	2.200.000,00

TOTAL CONVOCATÒRIA	7.520.000,00	
---------------------------	---------------------	--

D'altra banda, la quantitat compromesa per a l'exercici 2022 de la convocatòria 2021 va ser de 2.000.000,00 EUR.

Projectes presentats i finançats

Es van presentar un total de 127 entitats, amb 207 projectes, per un valor total de 13.897.946,93 EUR. D'aquests, finalment se'n van subvencionar, 115 (un 55,56% dels projectes presentats, un 57,79% dels valorats i un 62,50 % dels aprovats) amb un valor de 7.520.000,00 EUR (un 54,11 % de l'import total sol·licitat).

	Projectes presentats 2022	Projectes valorats 2022	Projectes aprovats (50 punts o més)	Projectes subvencionats 2022	% projectes subvencionats/ presentats	% projectes subvencionats/ valorats	% projectes subvencionats/ aprovats
A anuals	57	56	51	32	56,14%	57,14%	62,75%
A pluriennals	27	27	26	10	37,04%	37,04%	38,46%
B anuals	4	4	3	3	75,00%	75,00%	100,00%
B pluriennals	23	23	22	13	56,52%	56,52%	59,09%
C anuals	57	54	49	37	64,91%	68,52%	75,51%
C pluriennals	39	35	34	20	51,28%	57,14%	58,82%
Totals	207	199	184	115	55,56%	57,79%	62,16%

Pel que fa a la tipologia de dels projectes subvencionats, gairebé la meitat (57) correspon al Programa d'Educació per a la Justícia Global, 42 projectes, al Programa de Cooperació Internacional, i 16, al Programa de Cooperació a Ciutats Específiques.

7. Consell Municipal de Cooperació Internacional

Durant l'any 2022, el Consell va recuperar la modalitat presencial en les seves trobades i es van celebrar dues sessions plenàries, el 8 de febrer i el 30 de març, aquesta última de caràcter extraordinari i urgent a petició de la Comissió de Presidència, Drets de Ciutadania, Participació, Seguretat i Prevenció de l'Ajuntament per tal de coordinar amb els diversos actors socials de la ciutat les iniciatives relacionades amb l'ajuda al poble ucraïnès.

En la vessant d'incidència política, es van aprovar les següents declaracions que es poden consultar en el [web del Consell](#), a l'apartat de "Documentació":

- Declaració en suport al dret d'autodeterminació del poble sahrauí (2 d'abril de 2022)
- Declaració no a la guerra a Ucraïna (8 d'abril de 2022)
- Moció per a reconèixer a l'exili i a la diàspora colombiana a Barcelona (2 de juny de 2022)
- Declaració de condemna de la massacre a Melilla i exigència de responsabilitats (5 de juliol de 2022)

D'altra banda, la [Comissió Permanent del Consell](#) es va reunir el 23 de març i el 27 de juny i posteriorment el treball de la Comissió es va centrar en el procés d'avaluació del Pla director de cooperació per a la justícia global 2018-2021 i en l'elaboració del nou Pla per al període 2023-2026 a través de la constitució (21 de juliol) d'un Grup de Treball del qual formaven part els membres de la Comissió Permanent i altres del Ple. El Grup de Treball del Pla Director s'ha reunit dos cops durant el 2022 i ha participat en una sessió conjunta amb la resta d'agents:

- Reunió de 21 de juliol de 2022 sobre el disseny del procés participatiu per a l'avaluació del Pla director 2018-2021 i per a l'elaboració del nou Pla.
- Reunió del 9 de novembre de 2022 sobre la metodologia i les activitats del procés d'avaluació i primeres troballes obtingudes.
- Participació en la sessió de Presentació dels resultats de l'avaluació del Pla director de cooperació per a la justícia global 2018-2021 (19 desembre de 2022)

A més d'aquest grup, es va constituir (27 de gener) el grup de treball Cooperació Barcelona-Palestina, derivat d'una de les propostes contingudes en la declaració aprovada pel Consell el 12.11.2021, i s'ha mantingut el Grup de Treball Universitats i Justícia Global. El [grup de treball d'Universitats i Justícia Global](#) ha vist consolidada la seva activitat i s'ha reunit en cinc ocasions, tractant els temes d' universitat refugi, compra pública ètica, cooperació tècnica ciutat a ciutat i participació en la redacció del Pla director de cooperació per a la justícia global de l'Ajuntament de Barcelona.

A l'inici de 2022, es van renovar els departaments municipals membres del Ple del Consell amb la incorporació de Biblioteques de Barcelona, la Direcció d'Educació de l' Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitària i l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Aquests membres van substituir els que havien causat baixa o eren obsolets: Regidoria d'Aigua i Energia de l'Ajuntament, Consorci d'Educació de Barcelona i el Departament de Salut de l'Ajuntament. També es va incorporar com a nou membre el CIDOB en compliment del que estableix el Reglament de Funcionament del Consell.

8. Equip humà i col·laboracions

Durant l'any 2022, l'equip humà de la DJGCI de l'Ajuntament de Barcelona ha estat format per catorze persones en plantilla. D'aquestes, tres formen part del personal administratiu, deu són personal tècnic i un n'és el director.

Pel que fa al personal tècnic, les funcions es distribueixen de la manera següent:

- Adjunta a direcció, referent per als projectes de drets humans, i coordinació de la convocatòria anual de subvencions (1)
- Referent per al Pròxim Orient i Àfrica Oriental i punt focal per a la cooperació bilateral directa entre ciutats (1)
- Referent per a la Mediterrània i l'Àfrica de l'Oest (1)
- Referent per a l'Amèrica Llatina (1)
- Referent per a Centreamèrica i Carib i punt focal per a l'acció humanitària i emergències (1)
- Referent per a l'Educació per a la justícia global i pau (2)¹
- Referent de coherència de polítiques (1)
- Secretària del Consell de Cooperació, referent de projectes de migració i refugi i punt focal de comunicació (1)
- Gestió econòmica (1)

El personal administratiu porta a terme les tasques següents:

- Secretària del director (1)
- Suport administratiu general (2)

¹ Una de les persones referents, també dona suport a la coordinació de la convocatòria de subvencions.

A més, el mes de novembre es va incorporar a la DJGCI una persona en pràctiques procedent de la Fundació Centre d'Estudis Internacionals, que hi treballarà fins al març de 2023 i dins l'àmbit de Pròxim Orient i Àfrica oriental.

A més del personal propi, i amb la voluntat de fonamentar la cooperació en la mobilització de coneixements, la DJGCI compta amb el suport de nombrosos tècnics i tècniques de diverses àrees de l'Ajuntament de Barcelona. La seva tasca resulta crucial per teixir la complicitat necessària per dur a terme la cooperació bilateral directa i donar suport a altres iniciatives impulsades en concertació amb altres entitats.

Al llarg de l'any, 74 tècnics i tècniques vinculats a l'Ajuntament de Barcelona han col·laborat amb els seus homòlegs dels països i ciutats prioritàries per compartir el seu coneixement i experiència en diversos àmbits de la gestió municipal.

Tècnics/es	Departament	Ciutat/iniciativa (País)
5	Drets Socials – Feminismes i LGTBI	Medellín Cali i Bogotà (Colòmbia); Red Nacional de Bibliotecas (Colòmbia); L'Havana (Cuba)
2	Ecologia Urbana (Projectes Urbans)	Betlem (Palestina), Amman (Jordània)
5	Ecologia Urbana (Gerència de l'Arquitecte en Cap)	Bogotà (Colòmbia), Tunis (Tunísia)
3	Gerència d'Àrea de Seguretat i Prevenció	Bogotà (Colòmbia)
4	ICUB – Direcció del Sistema Municipal d'Arxius	Medellín, Cali i Bogotà (Colòmbia); Red Nacional de Bibliotecas (Colòmbia); L'Havana (Cuba)
4	Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps	Bogotà, Cali i Medellín (Colòmbia), Montevideo (Uruguai), Lima (Perú), Buenos Aires (Argentina) Santiago de Xile (Xile) Quito (Equador) i Tetuan (Marroc), Tetuan (Marroc), Tunis (Tunísia)
2	Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat	Bogotà, Cali i Medellín (Colòmbia), Montevideo (Uruguai), Lima (Perú), Buenos Aires (Argentina) Santiago de Xile (Xile) Quito (Equador)
9	Consorti Biblioteques de Barcelona	Medellín, Cali i Bogotà (Colòmbia); Red Nacional de Bibliotecas (Colòmbia); L'Havana (Cuba)
13	Direcció de la Xarxa d'Ateneus de Fabricació. Comissionat d'Innovació Digital, Administració Electrònica i Bon Govern	Medellín, Cali i Bogotà (Colòmbia); Red Nacional de Bibliotecas (Colòmbia); L'Havana (Cuba)
3	Foment de Ciutat	Bogotà i Cali (Colòmbia)
6	ICUB-MUHBA	L'Havana (Cuba) i Bogotà (Colòmbia)
2	Gerència d'Habitatge	Bogotà (Colòmbia), Lima (Perú), Buenos Aires (Argentina), Tijuana (Mèxic) i Montevideo (Uruguai)
1	Barcelona Activa	Cali (Colòmbia) i L'Havana (Cuba)
4	Ecologia Urbana (Prospectiva i Medi ambient)	Amman (Jordània) , Tunis (Tunísia)
2	Agència de Salut Pública	Maputo (Moçambic)
6	Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	Amman (Jordània)
2	Pla Estratègic Metropolità de Barcelona	Bogotà (Colòmbia)
1	Institut Municipal de Parcs i Jardins	Tunis (Tunísia)
74	TOTAL TÈCNICS/ES	

9. Millora de capacitats i estructura

La DJGCI ha dut a terme una sèrie d'iniciatives per millorar l'impacte de les seves actuacions.

Quant als contractes relacionats amb el funcionament de la DJGCI, val a dir que la valoració tècnica dels projectes presentats a la convocatòria s'ha externalitzat amb un cost de 40.583,40 EUR pel que fa al Programa de cooperació internacional i ciutats específiques, i un cost de 29.959,60 EUR pel que fa al programa d'educació per a la justícia global.

Així mateix, s'han externalitzat les tasques relacionades amb el seguiment de projectes de convocatòries de subvencions anteriors, amb un cost de 82.073,09 EUR. Aquestes tasques consisteixen en la revisió tècnica i econòmica dels informes de seguiment i finals, i l'estudi de sol·licituds de modificacions.

S'ha encarregat una avaluació de l'impacte de les intervencions finançades per la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional en matèria de promoció de la igualtat de gènere. Durant els darrers mesos de l'any s'han dut a terme les entrevistes individuals i grups focals, i el producte final serà presentat el mes de gener de 2023.

Així mateix, en termes de rendició de comptes, s'ha anat actualitzant el web de Cooperació Internacional (barcelona.cat/ciutat_global), en els seus apartats diferenciats: Cooperació Ciutat-Ciutat, Acció Humanitària i Emergències, Barcelona protegeix periodistes de Mèxic, Barcelona educa per a la justícia global.

S'ha creat un apartat nou sobre el Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026 per difondre informació d'interès sobre el procés d'elaboració del Pla i de l'avaluació del Pla director anterior (2018-2021). A través del perfil de Twitter de la Direcció @BCNJustGlobal es van publicar 280 tuits i el desembre de 2022 teníem 1.101 seguidors.

**Direcció de Serveis de
Justícia Global i Cooperació
Internacional - Àrea de Drets
Socials, Justícia Global,
Feminismes i LGTBI de
l'Ajuntament de Barcelona**

Coordinació de l'edició
Departament de Comunicació
Àrea de Drets Socials, Justícia
Global, Feminismes i LGTBI
Ajuntament de Barcelona